

Krátká zpráva o stavu duše

David Gustav Benedikt

Krátká zpráva o stavu duše

Vyšlo také v tištěné verzi

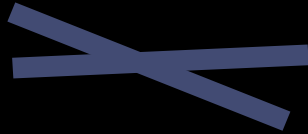
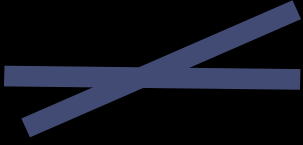
Objednat můžete na
www.pointa.cz
www.albatrosmedia.cz

● ■ pointa

David Gustav Benedikt
Krátká zpráva o stavu duše – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2022

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

● ■ **pointa**

ISBN tištěné verze 978-80-7650-794-4

ISBN e-knihy 978-80-7691-011-9 (1. zveřejnění, 2022) (epub)

ISBN e-knihy 978-80-7691-012-6 (1. zveřejnění, 2022) (mobi)

ISBN e-knihy 978-80-7691-010-2 (1. zveřejnění, 2022) (ePDF)

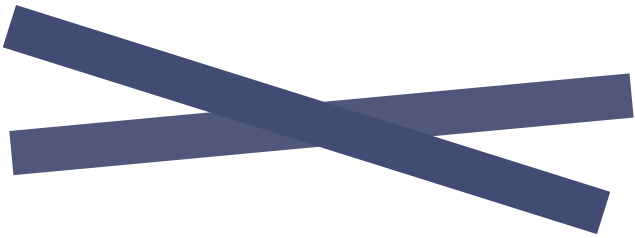
Copyright © 2022 David Gustav Benedikt

Krátká zpráva o stavu duše

David Gustav Benedikt

Obsah

Krátká zpráva o stavu duše	10
Zločin a trest	17
Pro Zdenu	29
Viva la revolución!	35
Keep punching, Rocky!	46
Prázdniny v Poděbradech	56
Když ryby pláčou	67
Tady bydlí láska	82
Stavět a bourat	87
O zvířatech a lidech	97
Boj o zrno	103
Vojna není kojná	110
Everest	120
Sbohem, armádo!	127
V pracovním procesu	140
Nejen básníci přicházejí o iluze	150
Chemoterapie	174
Neznám bolest	186
V zahradě je motýl	196
Go for it!	204
Hračka	211
Dýchej, zmrde!	219
Hledá se táta	225

I

Krátká zpráva o stavu duše

Jsou mi čtyři roky. Plus minus.

O světě toho vím asi tolik, že nemám zlobit, a to jak ve školce, tak ani doma. Zejména tedy ve školce. A doma? Tam samozřejmě taky ne, protože jinak by to se mnou přece nešlo. Nezlobit, nebýt takzvaně rozjívěný! Nezlobit! Nikde a nikdy.

Konec nepříjemným překvapením, stop hovězím nápadům a už žádný hnědý proužek v trenýrkách! Jediná věc, která patří do trenýrek, je přece pindík!

Nikomu neodmlouvat a nedělat rotyku! Zdravit hlasitě, jinak být potichu!

Nikde ale nemám žádnou záruku, že když budu „hodný“, svět bude laskavý i ke mně a že se mne skutky dospělých nijak nedotknou. Ono totiž to pravé štěstí většinou nebývá zadarmo. Na správné karmě se musí pracovat! No a já mám zrovna teď zatraceně nepříjemný pocit, že taková práce právě začíná – a procházka růžovým sadem to asi nebude.

Jmenuju se David a cítím velký strach, jako bych se měl postavit před obra Goliáše. A porazit ho. Píše se rok 1979, plus minus, a já nechápavě sedím uprostřed obýváku.

Zírám. Nehýbu se. Pláču.

Děda rozšlapává modely letadel, které lepil můj táta, a tváří se, jako kdyby právě spolkl horký knedlík, co se nedá vyplivnout. Střídavě chroptí, bledne a opět červená.

Avšak neříká nic.

Mám se tedy zeptat babičky? Co se to děje? Ta ale pláče v koupelně. Zamčená zevnitř. Ženské. Ženy. Neuvěřitelně silné, inspirativní a odhodlané bytosti, které ještě ke všemu umí plakat skoro na povel, a jakmile se vypláčou, nic na nich nepoznáš.

Nebo se mám ptát anděla strážného? Takového ochránce má prý každý. Jestli ho mám i já, proč nic nedělá?! Možná proto, že i andělé si berou dovolenou a ten můj je někde daleko,

za sedmero řekami, sedmero moří a za sedmero horami tak vysokými, že je nedokážu zlét.

Pokud ovšem nějaký andělíček strážníček vůbec existuje. Nevím, každopádně nemohu dokázat, že neexistuje. Nejspíš na něj těch mých potíží bylo přespříliš, a tak vzal křídla na ramena a složil funkci.

Stejně jako děda. Děda, kterého mám strašně rád, děda, který najednou neví, co si počít. Vždycky klidný, pokaždé nad věcí. Jenže teď... Ruce se mu klepou a nejde to zastavit.

Letadla jsou v koši, ale atmosféru to neuvolní, ten smutek by se dal krájet, balit a posílat do nějaké bizarní, temné továrny, kde vyrábějí ultra hnusné bonbóny, jen tak lidem pro zlost.

Děti nejsou tak náročné, jak se všeobecně tvrdí. Domnívám se, sám za sebe a zcela svobodně, že děti toho až tolik nepotřebují, jak by se možná někomu mohlo zdát. Když mají lásku, rodiče, kteří je milují, trochu toho jídla, no dobře, trochu víc jídla, pár kamarádů anebo třeba jen jednoho, pak už jen stačí, aby aspoň občas svítilo sluníčko, a všechno ostatní je jim šumák. Smát se a poznávat. Hrát si.

A život je hra. To není jen plané heslo z reklamy. Tohle platí celý život. Mělo by. Rozhodně.

Ono to pak někdy vypadá, že se dítě stará jen o to, jak nejt do školy, v jednom kuse si jenom hrát anebo jak někde v sousedství rozbít okno. Že si dítě tak nějak žije jakoby vlastním životem a „dospělé“ okolí ho moc nezajímá – ba co víc, že dítě v podstatě ničemu nerozumí.

Hrubá a fatální chyba. Dítě jen nechápe zbytečnou složitost světa a vztahů v něm. Ale to ani není zapotřebí. Dítě, dítě totiž vnímá. Cítí. Ví naprosto bezpečně, co se děje, jenom neví proč. A ani já jsem nevěděl, netušil. Nechápal. Odmítal uvěřit, byt' na jednu jedinou vteřinu.

Proč? Proč od nás táta odešel?!

Můžu za to snad já? Že jsem zlobil? Že jsem tak moc špatné a zlé dítě, nad kterým je lepší zlomit hůl? Zločinec s hovínkem u zadku a nudlí u nosu, který se nikomu a k ničemu nehodí?!

Jak to, že to tolik bolí, přestože nemám žádné bebí, krev mi neteče? Co se to děje?!

Svět ohluchl a propadl se neznámo kam. Hlavou mi běží jediná otázka. Tatínek se od nás odstěhoval a našel si jinou paní, jinou maminku, a basta. Ale, proč, proč, proč?!

Žijeme si bláznivé a hektické životy, které řídí někdy alkohol, jindy zas antidepressiva anebo třeba zbytečné a falešné touhy, a když se něco zadrhne, když něco neklape, pořád se ještě nehroutlí svět. Můžeme přece zajít k psychologovi. Ty a já.

Přiletíš rovnou z práce, doufám, že to stihneš, já už tam budu, on nám to pan psycholog vysvětlí. On nás vůbec nezná, ale to nevadí, on rozumí všemu. Neboj. Plně se poddeji a spolehni.

On nám to vysvětlí z titulu svého titulu anebo třeba jen a pouze proto, že má talent vybrat designovou sedačku nebo epesní barevné polštářky. Nebo žádný titul nemá, což z něj ovšem nedělá horšího psychologa. Ale ani lepšího.

Když si ještě na zeď vedle falešného kalendáře Pirelli pověsí Sigmunda Freuda, už si prostě musíš připadat v těch nejlepších rukách. Jojo, dobře se to prodává, když si umíš vyšperkovat ordinaci.

Ještě hoď na zeď trochu zlaté a do kouta posaď sošku Buddhy, ano, teď je to super, to vzbudí důvěru, zaujme a ohromí. Klienty. Duše zbloudilé.

Tahle přča není zadarmo, to ani náhodou, ale když nic jiného, moc dobře se vykecáš a nikdo tě nepřerušuje. Většinou. Aby taky jo, za ty prachy. Ale cítíš se líp. Aspoň maličko. Kapesníčků můžeš posmrkat, kolik chceš, a někde dostaneš i kafe. Nebo vodu, přinejhorším.

Klaplo to na výbornou, jak jsem říkal, a jsme zase o něco chytřejší. Od psychologa odcházíme ruku v ruce a po dlouhé době se zase na něčem shodneme: že to byl egoistický kretén, který by se sám měl někde léčit, a to nás na chvílku spojí, takže si zhruba na dvě minuty báječně rozumíme. Což je rekord, a peníze tedy nevyletly komínem.

Přes to přese všechno příště nejspíš uděláme tutéž chybu a budeme se znovu zbytečně hádat, ale budeme na to dva, dva na problémy, ale i dva na jejich řešení a to nás uklidní. Nejsme v tom sami... My to vyřešíme. Rozhodně na to máme. My dva.

Jenže mně jsou, proboha, čtyři roky a k zpracování toho všeho mám jen jednu jedinou větu. A jsem na ni – jako obvykle – sám. Kafe taky nedostanu, ani jiný horký nápoj, a to jsem v nesnázích a hroutlí se mi svět. Není tu ani žádný dobrák od kosti Sheldon Cooper, aby mi ho nabídl, není tu nikdo.

Nevychovaní lidé ti prostě teplý nápoj nepodají, na to si zvykni teď hned. I kdyby ses měl zbláznit.

Nikdo se mnou o tom mluvit nechce a veškeré mé otázky míří nejen do autu, ale až daleko mimo hrací plochu, zcela mimo stadion. Někam do liduprázdna. Všichni mlčí.

Spolehlivě vím jen jedno. Že táta odešel k jiné paní, protože nás nemá rád. A že já budu hodně dlouho mlčet taky. Nebo alespoň odpovídat jenom tehdy, když to bude nutné.

Když už jsem tedy sám sebe vyautoval. Kdo jiný?! Protože jsem špatný – anebo nejsem dost dobrý, to vyjde nastejno. A protože za všechno, co se stalo, určitě můžu já a nikdo jiný.

Přes jakousi mlhu nevidím skoro nic, řasy mokré od slz mi brání ve výhledu, hlasitě a nekontrolovatelně pláču, brečím a brečím, ale vybrečet se nedokážu. Nedokážu se vybrečet proto, že v hlavě mám jedinou myšlenku.

Za všechno můžu já.

Nikdo mě nechce a ani ten tatínek to se mnou nedokázal vydržet. Matčina slova to jen potvrzují. Odešel, protože nás nemá rád. Tedy i mě nemá rád. Dvě a dvě jsou přece pořád čtyři, i když ti jsou čtyři nebo třeba čtyřicet.

Zhruba tak dlouho mi trvalo, než jsem pochopil, že to nebyla má vina, že jsem tam jen byl, na špatném místě ve špatném čase. Ano, tak dlouho jsem hledal klid a mír, ale pořád ho nenacházel. Moje vnitřní nastavení bylo jen katapult k dalším problémům. Uzavřel jsem se do sebe a skoro nekomunikoval, což byla forma vzdoru, ale také logický důsledek toho, že se se mnou o problému nikdo nebavil.

Až na jedinou výjimku: výchovného poradce, psychiatra, který měl vědecky rozpoznat, co mě trápí, kde mě tlačí pata a co by společnost pro mě ještě tak mohla udělat.

Což se ukázalo jako dobrý krok, neboť pán objevil Ameriku a do celé problematiky vnesl zářivé světlo. Paní, tak kluk je v pořádku, je normální, pouze si prochází bolestí ze ztráty otce. Nejspíš bude mít výkyvy v chování. Hahaha.

Hlavní teď je, aby měl hošík klid a veškerý čas využil k tomu, aby se to srovnalo a mohl začít navštěvovat, zdůrazňuji bezproblémově, základní školu. Hotovo, vyřízeno. Jedeme dál.

To ale pan výchovný poradce nevěděl, i když možná tušil, že moje problémy teprve začínají. Že kdyby nebyl rok 1979, a tedy ještě celkem hluboká totalita, že bych si na problémy založil soukromou firmu. S ručením neomezeným, samozřejmě.

„A k babičce a dědovi už nesmíš! Máš tam zakázáno chodit!“

Opět nechápavě čumím. Už nebrečím, nýbrž zoufale řvu a svjím se na podlaze jako pacient uzavřeného oddělení ústavu pro duševně choré. A následně zjišťuji, že tímhle na nikoho dojem neudělám. Nikoho to nezajímá, ty moje scény. Nikomu to nevadí.

Nedávám si věci do souvislostí a nechápu, proč tam nesmím. Zase jsem něco provedl, už zase mě někdo za něco trestá? Ale proč?

Vždyť je to pro mě konečná, definitivní ztráta posledního spojení s tátou, a přijdu taky o babičku a o dědu – vždyť je to jediné místo, které mi ještě zbylo, kde to mám rád! Děda mi už nebude číst Lesní noviny a Sysoj Sysojič už nepůjde do lesa, aby zkontroloval hospodářství a vůbec celý kolchoz!

Babička mi už nikdy nedá malinovou žvýkačku jako tenkrát, když jsem si ukopl palec o práh u dveří, už nikdy nepůjdu s dědou do plaveckého bazénu a ty srandovní veverka v parku bude krmit jiný kluk. Kluk, který si to, na rozdíl ode mne, zaslouží, kluk, který má nejen dědečka a babičku, ale i tatínka. Zase probrečím celou noc.

Kdyby mi tehdy někdo řekl, že úplně všechno v životě nakonec přebolí, nevěřil bych mu, už jen proto, že se mi zdálo, že nejlepší je nevěřit nikomu. Jo, to bude nejlepší.

Nikdo mi tak neublíží. A pro jistotu se nebudu vůbec učit, protože můj táta studoval vejsku, no tu hodně vysokou, jo, a já nechci být jako on, já chci být pravý opak a všem to dokážu!

Sama matka to tuhle říkala: že můj origo fotřík byl stejně vychcanej hajzlík a že šel jenom po prachách a že lidi, kteří hodně vydělávají, jsou svině a ke všemu přišli zcela nepoctivě! No naprosto logicky!

Byl jsem jednoduchý počítač, bezbranná tabula rasa, do které mohl sebehoupější ajťák zapsat jakýkoliv program. Matka nelenila a jala se do mé prázdné hlavy zapisovat nové a stupidní programy – třeba o tom, jací jsou chlapi s knírkem vychcánkové.

To abych si to dobře pamatoval a mohl to v životě uplatnit. Pravděpodobně.

Otec nosil knír.

Pochopitelně.

Další z perel ostrovtipu a lidové moudrosti, která určitě neomrzí, byla sportovní hláška mojí matky made in deluxe. A nevím, jestli to vymyslela vlastní hlavou. Bože chraň!

„Ten (se silným důrazem na slovo ten), kdo má energii po odpolednách a o víkendech sportovat, nepracuje poctivě!“

Můj biotáta byl bio i ve skutečnosti. Protože jedl hodně zeleniny a aktivně sportoval. Po odpolednách i o víkendech.

Z čehož jsem si odvodil, že se v práci pořád jenom fláká a někde se bídne povaluje jako chcípák, jinak by přece nemohl sportovat, nezdvorák jeden! Drzý zloděj naší obývací duševní pohody!

Matematickou logiku to nicméně mělo. Kdyby se totiž v práci vydal na sto procent, už by neměl energii sportovat! Jasněéé. No jo, já ti rozumím, i když mám silný pocit, že studený hadr na hlavu tomu nepomůže.

S geny je to asi takhle. Padesát procent materiálu od matky na padesát od otce. Dva prezenty, se kterými si musíš umět poradit, nebo tě to semele jako pšenici na mouku. Nahrubo, nebo nejemno, jak si kdo přeje.

Matku to předávání genů evidentně moc nebavilo, soudě dle chabého výsledku.

Tátu, toho to bavilo víc. Snažil se. Chlap, no ne? Takže mi dal aspoň něco. Takhle trénovaná poštovní spermie hovořila jasnou řečí. A hned prorokovala a věštila. Z čeho a odkud, fakt netuším.

„Vidím město veliké, kde se budeš hodně dlouho koupat ve sračkách, Davide, tak dlouho, až si budeš myslet, že to tak má být a že tohle je tvá nejoblíbenější vůně, ale nějak to dáš. Protože ti tvůj otec předal silnou mysl. Vůli. To jediné, nicméně rozhodující.“

Nakonec, abych nekecal, po rozbalení (dnes lépe a správněji: unboxing) úplně celého balení od táty – díky, táto – jsem tam našel kupu dalších užitečných vlastností a vychytávek, ale nyní byla důležitá jenom jedna a to tahle. Vůle.

Protože mě celá situace doslova vraždila. A nějak jsem to překonat musel. Proto ta vůle, milá pohádková knížko, v moři sraček se tahle vlastnost totiž dost hodí.

Nedostal jsem nic a zároveň všechno.

Dualita. Důvod, proč věci drží, kupodivu, pohromadě. Jedno vyvažuje druhé.

Sobě samé matka taky psala apky pro lepší budoucí život. Už žánní vzdělaní muži! Teď už jen a pouze lopaty! Na ty je spoleh!

A taky byl!

Nevlastní fotřík Tonda mou matku tak miloval, že rozbil a vyrazil dveře garsonky v paneláku přesně o půlnoci. Plus minus, jo.

Já byl vyděšený jako králík, ale matka byla vyklidněná a ještě přihodila do placu další chytrou hlášku: „Rozbil kvůli mně dveře, to je ale chlap! Ne jako inženýrci!“

Hele, tak na to netřeba být inženýr, abych si otevřel dveře a nemusel je přitom rozmlátit. Normální člověk si vstup za účelem ubytování, vaření a sexu – nebo snad šlo o něco jiného? – prostě domluví a nejlépe až ráno.

Divím se, že jsem se nezačal v noci pomočovat, no vlastně chci říct pochcávat, neboť tento laskavý výraz lidé používají, když si myslí, že je nikdo neslyší, nebo když chtějí někomu ublížit. V případě, že jsi taková nula, že se pochcáváš, to dá rozum. Nakonec se to ještě dozvedí úplně všichni a hlavně celá třída a škola. Celá škola už to ví, že se pochcává... tralala.

Co mi na tom obzvlášť vadí, je fakt, že se to až na vzácné výjimky moc neřešilo a všichni si automaticky mysleli, že ten kluk je nějaký divnej a že si za to může sám. Zažil jsem dva takové a nemohl za to ani jeden. Teda vlastně mohl. Vybral si špatné rodiče. Jaká smůla.

Všichni to dávali za vinu jen jemu, navzdory tomu, že všechny věci nutně mají nějakou kauzalitu, jak jsem později pochopil, a že ne vždy za vše může jeden člověk.

Mokrý prostěradlo tedy nebyl můj případ a dnes, když vidím tyhle události optikou člověka nad věcí, tak nějak chápu proč. Sudičky nechtěly, abych se složil hned; měl jsem si užít život s plnou parádou.

Daly mi do vínku moře hoven, ale taky silné nohy, abych mohl dlouho šlapat vodu a vydržel na hladině. Připadal jsem si jako boxer, který bez ohledu na únavu a stav zdecimované duše a na kousky rozbitého těla po knockautu vždycky vstane na devět, těsně před prohrou, a pokračuje pořád dál, i když sám neví proč. I když netuší, odkud se ta síla, která ho vrhá zpět do života, bere a čím vším si ještě bude muset projít.

Neměl jsem sebemenší představu o budoucnosti. Jediné, co jsem si mlhavě uvědomoval, bylo, že budu muset být stále silnější a silnější. Byly pro mě totiž připraveny mnohem těžší úkoly než jen loužičky pod peřinou – a to mi věř, že někdy bych to tam pustil docela rád.

Zločin a trest

Tonda se tedy úspěšně probil nejen do života mojí matky, ale dost hrubě a necitlivě i do toho mého, jako by starostí nebylo dost. Problémy přicházely jak na jedoucím pásu a nebylo jich málo. Doba též jednoduchostí zrovna neoplývala – ale která doba jednoduchá je, každá má své problémy a samozřejmě taky klady i zápory.

Zpětně dnes hodně oceňuji, že když jsem šel do lesa, byl jsem tam často sám. Klid a ticho provázely i moje koupání v zatopené vápence. Voda průzračně čistá tak, že bylo vidět až na dno.

Potom hurá na zmrzlinu, pokud se v kapse nějakým zázrakem našla zatoulaná pětikačka. Volba, co si dát, byla jednoduchá, ničím nekomplikovaná. Možnosti jsem měl celkem dvě. Vanilkovou točenou do kornoutku, anebo tvarohového Míšu. Takže jsem si dal buď to, anebo to a byl jsem spokojený. Nikdo nikam nespěchal a nikdo nikde nevyřvával.

Hulákalo se jenom na prvního máje, na poutích anebo v hospodách.

Pár věci se mi ale nelíbilo, to dá rozum, nikdy se nemůže líbit všechno všem, to prostě nejde, a já osobně neměl rád mléko z pytlíku. Vypadalo blbě, chutnalo blbě a blbě taky smrdělo. A když sis náhodou dal pytlík do tašky a to mlíko ti tam vyteklo, potom blbě smrděla i ta taška.

Kladů a záporů měly tyhle časy mnohem víc, něco bylo super, něco na draka. Něco bylo dobře a něco špatně. Jako všude jinde.

Mezi zápory počítám třeba i odfláknuté, nevkusné a mnohdy špatně těsnící dveře, které šlo celkem snadno rozbít. Ne že by se dnes nevyráběly šmejdy, to se tedy vyrábějí a vyrábějí se záměrně, ale pokud je tvoje porcelánové prase v kondici, můžeš si koupit, co chceš.

Třeba kvalitní dveře, klidně i ten nejnovější model, krásný a funkční, spokojenost a erekce všech pravověrných kutilů

zaručeny. Ty vole, Milane a Luboši, podte se podívat, jaká je to paráda, tydle dveře!

Přes takové dveře, přes nějakou tu libovku s pěti zámky a vyztužením, by se ani horník Tonda nedostal a matka by mu musela otevřít.

Dějovou linku by to bohužel nezměnilo, ale přece jen je jistý rozdíl vejít dveřmi jako člověk, anebo je předem rozsekat. Kdyby Tonda vešel normálně jako každý druhý, za pár dní bych neměl nad čím přemýšlet a později bych se s tím nejspíš smířil. Takto jsem ale nerozuměl ničemu.

Protože neustále omílaná mantra, že jsem ještě děcko, takže tomu, co dělají dospělí, nemůžu rozumět, mi nestačila. Nechápu, že tohle zaklínadlo ještě funguje. Zřejmě jsem zůstal hloupým děckem navěky, protože to pořád nechápu.

Otčím – ale já mu říkám mile a láskyplně fotřík – se čile aklimatizoval, rychle si zvykl a už za pár týdnů vyzdobil předsín. Jediné, co ho omlouvá, je snad jen fakt, že tehdy ještě v televizi neběželo sto padesát osum kutilošmejdilskonakopávacích pořadů o bytovém designu a kvalitních kousků vybavení byl krutý nedostatek.

Ovšem Tonda si uměl poradit, a tak když šel jednoho dne pěšky do práce, vyhrabal kdesi v popelnici západoněmecký magazín o autech. Lepidlo na tapety to jistilo, a tak se předsín proměnila v Monte Carlo, byť poněkud děsivé.

Buďme ale spravedliví: je dost dobře možné, že i dnes by za takový majstrštyk obdržel pochvalné uznání, případně i hrneček s hruškou. Anebo pozvání do nějakého lidového pořadu o chujovinách, v němž by mohl hrdě předvést, čeho docílil a kde se vlastně ta myšlenka zrodila.

„Davide, ty leuple, já tě přetrhnu jako hada!“ pravil fotřík krátce poté, co se dozvěděl, že jsem rozbil velkou skleněnou tabuli, která tvořila výplň mezi zídkami u školky. Ty voleee, tak on umí trhat hady! Jen teda nechápu, jak se to dělá a k čemu je to dobré. Ale asi bude nebezpečnej víc, než jsem si myslel.

„Proč si to udělal, Davide?!“

Věřil by někdo, že uměl říct moje jméno tak, že to znělo hůř než ta nejhorší nadávka?

„DAVIDE!!!“

Ani nevím, tati.

Přece mu nebudu vykládat, že jsem potřeboval rozbít cihlu na menší kousky, aby se jimi dalo malovat, a jediné místo, které

se mi zdálo k celému projektu vhodné, byla právě ta zídka. Myslel jsem si, že se trefím, ale cihla, celkem těžká potvora, letěla rovnou do skla, jakoby přitahována k cíli neviditelnou zlovlnou silou.

Takže jsem radši mlčel.

„No ty si prostě debil a jinej nebudeš, to sem to chytil, takovýho spratka.“

„Já už to nikdy neudělám, tatínku.“

„No to si zapiš za uši, že už to neuděláš, jinak ti pracky urazím u samý prdele, je ti to doufám jasný?“

„Ano, je mi to jasný.“

„Proč si neutek?“

To se mi vysvětlovalo ještě hůř, protože to moc nedávalo smysl. Já jsem jen jednoduše cítil, že jsem rozbil něco většího a že bych tam měl počkat, než někdo přijde.

Neuběhla ani minuta a ze školky vyšla nějaká paní, asi vychovatelka, a zeptala se mě, kde bydlíme, tak jsem jí to řekl a šel domů. A tak trochu doufal, že si to sedne samo.

Nesedlo. Fotřík musel sklo nejen zaplatit, ale ještě ho do školky na vlastní náklady dopravit.

Za komančů měl dodávku málokdo, musel tedy vzít tu velkou a těžkou tabuli pěkně do teplejch – do autobusu ho totiž nepustili – a táhnout ji přes půl města.

Že se tedy nevrátil v meditativním, plně zrelaxovaném stavu, o tom žádná. Od pohlavků mě bolela hlava a strachy jsem se klepal jako drahej pes. Ale v nitru jsem se tvářil celkem spokojeně, neboť jsem věděl, že jsem nenáviděnému nepříteli zasadil citelný úder.

Dnes by celá causa pochopitelně proběhla zcela odlišně. Otcí by bylo vysvětleno, že se chlapec jen toužil kreativně vymalovat z depresí – mimochodem, tady je faktura na sto tisíc za to sklo, náš právník to s vámi vyřeší – a že je mnohem lepší něco rozbít než brát drogy a všechno tohle je jen samozřejmá etapa ve vývoji dítěte a chybami se člověk učí... A vůbec, má ten chlapec doma pastelky? A co vy, máte doufám doma peníze?!

Zpětně se divím, že fotřík neinzultoval i paní vychovatelku, když to šel vyřídit. Protože on byl nepřijemný skoro na všechny – a zvláště, když jeho rozvinutou mysl ovládal hlad. To dovedl být téměř nepřičetný. A hlad měl často.

Jenže tenkrát se vychovatelky a učitelé ještě nemlátili. To se dostalo do módy až po revoluci.

Podobně jako celá řada dalších zbytečností a vyložených hovadin.

Nádhera třešňového sadu přímo pod okny sedmého patra byla asi jediná věc, která mi dělala radost. A ne, tehdy jsem ještě nebyl estét. Ale bylo kde si hrát a kam se schovat. Asi dva hektary souvislé zeleně. Zjara tam nádherně kvetly třešně a několik jabloní, takže člověk koukal do záplavy červených a bílých kvítků.

Jako smradi jsme chodili nejvíc za barák, za bar, jak se tomu říkalo, a vyváděli tam blbosti za pečlivé asistence syna místního příslušníka VB. Lezli po stromech a hráli na schovku. Za pikolou před pikolou... Házeli jsme spreje do ohně a pekli buřty. Občas někdo někoho svázal provazem a pak do něj třeba střílel skobičky z praku nebo z flusbroku a v hodně blbém případě i ze vzduchovky, no, už tenkrát si děti hrály fakt normálně. Fakt.

Kde se v nich brala ta agresivita, když nebyly počítačové hry? Když Texaský masakr motorovou pilou anebo Resident Evil byly věci neznámé? No, kdepak? Otázka k zamyšlení.

Jo, a jestli si myslíš, že tím zlounem byl onen syn příslušníka VB, tak to se šeredně pleteš. Ono zdání klame a pouhá logika ne vždy vede k cíli. Krom toho, že tyto konotace mohou být nespravedlivé, až ubližující.

„A mrskej sebou!!!“

To byla další z Tondových motivačních průpovědek. Ať jsem sebou mrskal a házel seberychněji – jako nervózní hádek, tak rychle, že všechny pohyby mnohdy splývaly v jeden –, nikdy to nebylo dost rychle. A že jsem se hemžil!

Přitom po mně chtěl jen dvě věci. Dvě jednoduché věci.

„Skoč mi pro pivo.“

„Skoč pro chleba.“

„Co chceš? Teď je fotbal v televizi!“ To v případě, že jsem se chtěl na něco zeptat.

Žil jsem víceméně jako hospodský automat. Ke dvěma základním funkcím, které do mne vložil sám hlavní programátor top dream teamu Tonda, přibyla třetí, a sice vstřebávání vědomostí na základní škole. Do pomocné školy nebo do ústavu pro lehce traumatizovaná děcka jsem odeslán nebyl, což byl úspěch. Hustý! Přijali mě na základku! Něco jsem dokázal!

Takzvaně jsem graduoval. V mém případě.

Ovšem čepice do vzduchu nikdo nevyhazoval a já tím méně, neboť se školou přicházela odporná povinnost se učit

a ještě navíc zase poměrně brzy vstávat, jíst společně třeba se dvěma stovkami lidí v jedné jídelně a sdílet společná WC a současně, být nevědomky, univerzum jedné myšlenky, totiž socialisticky se učit a socialisticky pracovat.

Tedy v mém věku jen se učit, ale já jsem se v duchu svého rozhodnutí – a já názory neměním – neučil vůbec. Ani socialisticky, ani dobře nebo špatně, prostě vůbec. Z chování to bylo pořád za dva, takže pohoda. Trojku z chování jsem neměl nikdy.

Nebyl jsem klasický grázl, nic jsem neukradl nebo tak a docházku jsem měl krom nemoci vzornou. Takže na trojku to sice nebylo, ale na dvojku ano: byl jsem klasický neodbytný potížeista se zoufalou touhou pobavit celou třídu, a tak docházelo ke kuriózním třenicím mezi mnou a pedagogy.

Třídní učitelka nám třeba vykládala o kokosech a říkala, že v kokosu je kokosové mléko.

Načež jsem okamžitě z lavice vystřelil námitku: „Souško učitelko, my měli doma kokos na Vánoce a bylo v něm normální bílý mlíčko od těch našich kraviček!“

Zdena byla trpělivá a snažila se: „Davide, v kokosu je kokosové mléko!“

Já na to: „My jsme měli na Vánoce kokos a bylo v něm mlíčko od těch našich kraviček!“

Když se člověk z nějakého důvodu chová jako idiot a vede válku, kterou nemůže vyhrát, je jasné, že přijde trest. Že narazí.

Tahle válka vyhrát nešla, i když trvalo poměrně dlouho, než se Zdena konečně vytočila, zrudla, objemné brýle se jí lehce zamlžily, a pak už jen řvala a řvala. A napsala mi poznámku do žákovské knížky.

Jenže vůči poznámkám jsem já byl imunní.

Vždycky to bylo stejné: jen mi nadávali, pak mě potrestali, nejčastěji nějakou prací navíc, protože stejně nic moc jiného nemohli, moc hraček jsem neměl a věcí na sport už vůbec, takže jsem si často četl, což mě zachraňovalo nejen před fotrem, že jsem na něj nemusel myslet a bát se, ale taky jsem jen ležel a nepřecházel po bytě, takže si mě tolik nevšímali.

Dokud něco nedošlo. Chleba, pivo, gothaj nebo jiná laskomina.

Anebo pivo.

Abych Tondovi jenom nekřivdil a řekl o něm také něco hezkého, zmíním se o jedněch Vánocích, kdy jsem jako dá-

rek dostal novou hokejku. To jsem čuměl na drát! Moje první a poslední hokejka, kterou jsem doma dostal. Byla moc krásná, červeno-modrá s bílými nápisy.

Pořád jsem si tu hokejku prohlížel a nepřestal jsem s tím ani ve výtahu, který k mé velké smůle neměl bezpečnostní dvířka. V okamžiku, kdy jsem si už po dvě stě dvacáté četl logo ARTIS, hokejka se zachytila ve spáře mezi zdí a výtahem a zlomila se.

Nevěděl jsem hned, jestli se mám dřív bát, nebo být smutný. Utěšoval jsem se tím, že jsou přece Vánoce, a tak bych nemusel být nějak vážněji potrestán. Ba co víc, možná bych mohl dostat peníze na novou hokejku, vždyť mám před sebou skoro celé zimní prázdniny a co budu dělat bez hokejky?!

Tonda mě neseřval, popravdě ani moc nenadával. Ležel na gauči s plným břichem bramborového salátu, vypečených řízků a svých zamilovaných bílých klobásek, takže si nechtěl kazit zažívání a labužnické popíjení plzeňského piva. Říhání prokládané zíráním. A pak zase repete. Krká a čumí na televizi. Tři oříšky pro Popelku. Jeho oblíbená. Těžko říct proč.

V dásni má zaražené párátka. Občas proštourne nějakou jinou díрку, se zaujetím se podívá na výsledek, buď polkne, anebo vyplivne, to záleží, no a potom to krvavé dřívko zase vrazí jinam, zpola zavře pusku a s inteligentním výrazem se kouká na televizi.

Krouť očka a dělá, že přemýšlí. Čekám.

Dostatečně dlouhou dobu na to, abych se cítil jako žebrák. Nicméně novou hokejku mi nekoupí – jak tě to vůbec napadlo, Davide? – a mám se mu klidit z očí, když jsem blbej. On prý peníze z okna vyhazovat nebude.

Stromeček svítí, za okny hustě sněží a já sedím zavřený v pokojíčku, kde už za chvíli nebudu sám, protože matka čeká miminko. Mého sourozence! Prý budu mít brášku, sdělil mi Tonda mimochodem. Byla to hned další věta potom, co mi řekl, že mi novou hokejku nekoupí, a smiř se s tím, Davide, a basta. Tahle informace mě totálně uzemnila.

Jo, já budu mít brášku, ale ty budeš mít konečně syna, na kterého si budeš moct otvírat papulu dle libosti a nálady, a mě z toho pak snad vynecháš.

Teď ale musím vymyslet, kde sehnat hokejku. No nevím, moje šance jsou mizivé. Aspoň že můžu chodit ven. Následující dva dny strávím koukáním na kluky, jak hrají hokej, podává-

ním puků nebo ohraných tenisáků, záleží, čím se zrovna hraje. Běhám za každým míčkem v autu jako pejsek, jednak abych se zavděčil klukům, a pak taky abych se zahřál, když tam stojím od rána do večera. Ráno zametu hřiště, než oni dorazí.

Když se hraje pukem, je víc modřin, ale taky zlomených hokejek. Klukům to nevadí, dojdou si domů pro další. Já nemám ani jednu, a tak využiju toho, že se zlomené části hokejek válí u hřiště, posbírám je a odnesu domů. Po týdnu přemlouvání, v době, kdy už jsou skoro celé zimní prázdniny tytam, Tonda konečně povolí. Vyslyší mé prosby a smontuje mi torza hokejek dohromady do odstrašujícího, rustikálního, nicméně funkčního celku.

Můžu vyrazit na hrací plochu! Kašlu na to, že mám v nástroji pět mega šroubů, které by se dost dobře vyjímaly i ve vratech Čínské zdi anebo v ocelových dílech samotného Titanicu! Hrát se tím snad dá. Jenže kluci nechtějí hrát se mnou!

Prý že je to nebezpečné a že nemám prznit hokej starou berlí, kde jsem to vzal, někde na smetáku nebo u popelnic, kde jsem to „vybufetil“? Vypadám jako Čáryfuk a taky mám jednu ruku jako želva nebo krab... No zkrátka abych s tím šel do prdele, že bych někomu tak akorát zlomil nohu. Co teprve možná hra vysokou holí! No nepřipadá v úvahu!

Takže další čekání. Celý jeden dlouhý den. Stát tam na mraze, chvilku sněží, chvilku fouká řezavý vítr, ale člověk prostě pořád čeká, protože doufá, že si zahraje.

Už začínají svítit večerní lampy, v jejich kuželovitých světlech víří čerstvý sníh, vítr pofukuje a vzduch zvláště voní, ochutnávám na jazyku zmrzlé krystalky a pořád čekám.

Dneska si už zase asi nezahraju.

Celé prázdniny tady stojím za brankou a poslouchám posměšky! Vymrzlý a zklamaný, že už si nepamatuju nic pěkného, časy, kdy jsem zklamaný nebyl, a všechno se mi zdá jako nějaké moc únavné, černobílý film, a jsou okamžiky, kdy i titulky vypadnou, a já pak dlouho nerozumím tomu, co se děje. Kdybych uměl, znakoval bych. Snažil bych se porozumět jakkoli.

Za chvíli musím jít domů, napadne mě. Za čtvrt hodinky, přesně. Ty vole...

„Hej, ty pako! Chceš si zahrát? Pojď aspoň do branky!“

Naskočím na hřiště jako ruská úderná pětka v jednom, to už mám gól skoro na hokejce, a co na tom, že v brance nikdo

nestojí, že ještě nikdo nezačal hrát, já prostě vsítím, já musím! Vystřelím parádně, můj sešroubovaný kyj prolétne okamžikem jako Thorovo trestající kladivo a já skóruji. Raduji se nejen já, ale i moje invalidní hokejka! Hrdě ji zdvihnu nad hlavu jako symbol vítězství.

„Stejně to neplatí, seš brankář, ty debile, a ještě se nehrálo. Táhni do branky s tou halapartnou!“

Jasně, do branky, za HC Zpráskaní psi, ty vole, no jo, už tam jdu. Snad bude na mě aspoň pár útoků! Vychytám je všechny! Jasan, tutovka, tak to udělám! Jak já se těším!!!

Představím si, že jsem ledový samuraj, a upřu oči na hrací plochu. Přesně do středu hřiště, kde právě začíná hra, zrovna se oficiálně vhadzoval tenisák, ještě zbystrím smysly a už už bych si možná i začal užívat hru, ale něco signifikantně negativního doputuje prostorem do mých uší. Trhnu sebou a otočím se. Tamhle stojí. Kousek od lampy, v příšeří, ale poznávám ho.

„Davide! Domů!!!“ řve opodál Tonda a gestikuluje na mě, jako by naváděl kamión nebo chytal uprchlého trestance. Nebo opici. „No pojď domů, jdu náhodou okolo a už je skoro šest. Tak mazej!“

„Ahoj, kluci. Tak zítra!“

Kluci na mě vyloženě nechápavě zírají, co jsem to za idiota, týden tady čekám a už zas musím jít, najednou a zrovna teď, a pokřikují, že nemají nikoho do branky. Ale taky že to moje pádlo bylo stejně na hovno. Tak ať táhnu.

No, zítra si zahraju, moje poslední prázdninová šance. Snad kluci přijdou!

„Zítra nikam, Davide, je neděle a musíš se taky učit. V pondělí jdeš do školy!“

Tondovo načasování dodneška moc nechápu. Vždycky se trefil do chvílky! Zase jsem byl zklamaný až do morku kostí a už to snad ani nebyl jenom pocit, ale i nákaza, která se ve mně usídlila a neopouštěla mě. Pocit zklamání a vědomí, že já nemůžu nikdy zažít nic hezkého. Už vůbec nikdy.

Ani zítřek mi nepřinese nic pěkného.

Učit se ale rozhodně nebudu! Budu si číst! Julius Verne, Dvacet tisíc mil pod mořem. Celý den a i potom, až přijde tma, to si rozsvítím lampičku a budu se vydávat na nebezpečné a tajuplné výpravy s profesorem Arronaxem a všemi ostatními na palubě ponorky Nautilus. Bude se mi potom lépe usínat, když neohrožený Ned Land bude stát s harpunou na přídi a hlídat.